

رکوردار رونمایی واکسن و در مقابل، واکسیناسیون هیچ!

ایران حدود هفت واکسن کرونا را در دست تولید دارد، با این حال تنها حدود ۳ درصد از جمعیت کشور واکسینه شده‌اند این در حالیست که کشورهای همسایه بدون هیچ واکسن تولیدی بیش از ۵۰ درصد جمعیت خود را واکسینه کرده و همزمان واکسیناسیون را برای اتباع خارجی نیز آزاد کرده‌اند.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، هر روز اخبار مختلفی از واکسن ایرانی کرونا منتشر می‌شود، یکی رونمایی و آن یکی هم مجوز مصرف اضطراری می‌گیرد، یکی دیگر هم قرار است مجوز بگیرد. یکی وارد فاز انسانی شده و دیگری آزمایش‌های انسانی اش را پشت سر می‌گذارد، یکی نو ترکیب است و دیگری بر اساس ویروس کشته شده ساخته شده است.

اخبار واکسیناسیون تنها در ایران نیست که اهمیت دارد، تقریباً همه کشورهای جهان خبرهای صبح خود در حوزه بهداشت و درمان را با اخبار واکسیناسیون آغاز می‌کنند اما این اخبار در ایران به دلیل تجربه چهار بیک کرونا و ورود به پیک پنجم بیماری از اهمیت بیشتری برخوردار است. به گفته مسئولان واکسن در کشور، ایران در حال حاضر ۷ واکسن کرونا دارد که دو واکسن آن در حال ورود به چرخه عمومی واکسیناسیون هستند. از کارخانه تولید یک واکسن تحت لیسانس نیز رونمایی شده است و ۴ واکسن دیگر نیز مراحل کارآزمایی بالینی خود را می‌گذارند. کوو ایران برکت

واکسن کووایران برکت از شرکت شفا فارمد که تقریباً دو هفته‌ای می‌شود مجوز مصرف اضطراری آن صادر شده است هنوز در محله سوم کارآزمایی بالینی خود قرار دارد. واکسن پاستوکوک که به صورت مشترک از سوی انستیتو پاستور ایران و کشور کوبا تولید شده نیز چنین وضعیتی دارد و قرار است تا چند روز دیگر مجوز مصرف اضطراری آن صادر شود.

واکسن کووایران برکت در دی ماه سال گذشته کد اخلاق را برای آزمایش‌های بالینی دریافت کرد. این واکسن که نخستین واکسن ایرانی است از نوع ویروس غیرفعال شده است که کارآزمایی بالینی دو سوکور (نوعی روش مطالعه) آن در فاز ۱ برای بررسی بی‌خطری و ایمنوژنیسیته (ایمنی زایی) واکسن در جمعیت سالم و افراد ۵۱ تا ۷۵ ساله انجام شده است. فاز ۲ و ۳ این واکسن با طراحی کارآزمایی تصادفی، دو سوکور و موازی با گروه کنترل پلاسبو (افرادی که واکسن نما دریافت می‌کنند) در جمعیت ۱۸ تا ۷۵ ساله در حال انجام است.

این واکسن که چند هفته‌ای است فاز سوم مرحله کارآزمایی بالینی خود را دریافت کرده است از سوی وزارت بهداشت مجوز مصرف اضطراری خود را دریافت کرد. به گفته برخی از مسئولان ناظر، تأثیر این واکسن ۸۶ درصد و به گفته برخی دیگر اثربخشی ۹۳.۵ درصدی در بزرگسالان دارد. کارآزمایی بالینی این واکسن همچنین بر روی دانش‌آموزان آغاز شده و گفته می‌شود قرار است برای این طیف سنی نیز واکسن تولید شود. به گفته مسئولان وزارت بهداشت و بنیاد برکت سه میلیون دوز واکسن تولیدی شرکت شفا فارمد در اختیار وزارت بهداشت گذاشته شده است.

پاستوکوک

واکسن پاستوکوک نیز دومین واکسن ایرانی است که مرحله سوم کارآزمایی بالینی خود را می‌گذراند. این واکسن که به صورت مشترک با ایران و کوبا تولید شده دو مرحله کارآزمایی بالینی خود را در کوبا گذرانده و مرحله سوم آن همزمان در هر دو کشور اجرا می‌شود.

این واکسن حاوی پروتئین نو ترکیب بوده و یک رژیم دو دوزه دارد. مرحله سوم کارآزمایی این واکسن در هزار نفر جمعیت ۱۸ تا ۸۰ سال در کشور و ۴۴ هزار نفر در کوبا در حال انجام است. بر اساس آنچه کیانوش جهانپور، سخنگوی سازمان غذا و دارو اعلام کرده است آزمایش‌های این واکسن نشان داده است که در برابر جهش‌های ویروس کرونا اثربخشی ۶۲ درصدی دارد. تولید انبوه این واکسن در ایران آغاز نشده و قرار است به محض صدور مجوز مصرف اضطراری چندین هزار دوز از این واکسن از کوبا وارد ایران شود.

اسپوتنیک‌وی ایرانی

واکسن بعدی واکسن تحت لیسانس اسپوتنیک‌وی روسیه است که قرار است از سوی شرکت اکتور در ایران تولید شود. خط تولید این واکسن شنبه پنجم تیرماه با حضور وزیر بهداشت رونمایی شد. واکسن اسپوتنیک‌وی در بیش از ۶۰ کشور جهان از جمله ایران به ثبت رسیده و در بسیاری از کشورهای دیگر از جمله آلمان، ایتالیا، اسپانیا، بلاروس، اوکراین، صربستان، هند، چین، کره جنوبی، قزاقستان، مصر، آرژانتین و برزیل برای تولید قراردادی و تحت لیسانس انتخاب شده و گروه دارویی اکتور به عنوان یکی از نخستین تولیدکنندگان این واکسن در منطقه خاورمیانه برگزیده شده است. اثربخشی نمونه روسی این واکسن مبتنی بر دو نوع آدنوویروس دستکاری ژنتیکی شده‌اند و حامل رمز ژنتیکی پروتئین شاخکی ویروس کرونا هستند. اثر بخشی این واکسن ۹۲ درصد اعلام شده است.

واکسن کوویارس

واکسن کوویارس دومین واکسن ایرانی بود که مجوز کد اخلاق برای آزمایش انسانی گرفت. این واکسن در دو دوز تزریقی و یک دوز استنشاقی مبتنی بر پروتئین نو ترکیب از سوی مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی تولید شده است. این واکسن در حال حاضر در مرحله دوم کارآزمایی بالینی خود قرار دارد.

واکسن فخر

واکسن فخر از سوی مؤسسه سپند وابسته به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تولید شده که بر اساس پلتفرم ویروس کشته شده تولید شده است. این واکسن نیز همچون واکسن رازی به تازگی مرحله دوم کارآزمایی بالینی خود را آغاز کرده است.

واکسن سیناژن

واکسن سیناژن، واکسن دیگری است که مجوز کد اخلاق را برای آزمایش‌های بالینی خود گرفت. این واکسن اولین واکسن بخش خصوصی است که صورت مشترک از سوی یک شرکت مجوز کد اخلاق را گرفته است. این واکسن نخستین واکسن کرونای ساخت بخش خصوصی در ایران است که به آزمایش بالینی رسیده و به طور مشترک با کشور استرالیا تولید خواهد شد.

این واکسن نیز که فاز دوم آن قرار است به زودی آغاز شود، مرحله اول کارآزمایی بالینی خود را در استرالیا سپری کرده و قرار است به زودی مرحله دوم کارآزمایی بالینی آن آغاز شود.

واکسن نورا

این واکسن نیز نوترکیب بوده و از سوی محققان دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری طی یک فرایند تحقیقاتی ۱۶ ماهه تولید شده است. این واکسن اولین مرحله کارآزمایی خود را در روزهای گذشته آغاز کرد.

حدود ۸ میلیون دوز واکسن کرونا شامل اسپوتنیک وی، سینوفارم، آسترانکا و دوزهای اندکی از کوواکسین وارد ایران شده است.

در حالی هفت نوع واکسن کرونا در ایران تولید و رونمایی شده است که کشورهایی چون ترکیه، امارات و ارمنستان که در همسایگی ایران به سر می‌برند بدون هیچ تولید واکسنی بخش اعظمی از مردم خود را واکسینه کرده یا در حال واکسینه کردن هستند و از سوی دیگر تزریق واکسن را نیز برای اتباع خارجی آزاد کرده و حتی به صورت رایگان این واکسن‌ها را در اختیار آن‌ها می‌گذارند. این درحالیست که در ایران هنوز حدود سه درصد از جمعیت، واکسینه شده و هنوز بسیاری از گروه‌های دارای اولویت در صف واکسن کرونا می‌ایستند.

این روزها بسیاری از مراکز با تأخیر و تعلل واکسن تزریق می‌کنند، واکسن خودرویی برای سالمندان نیز با تأخیر صورت می‌گیرد، ۳۰ درصد از جامعه پزشکی هم که جزء اولویت اول بودند هنوز واکسن دریافت نکرده‌اند، ۷۷ درصد پاکبانان تهرانی هم همینطور، وضعیت واکسیناسیون مراکز بهزیستی نیز چندان جالب نیست.

همه این‌ها در حالیست که منتقدان این وضعیت از سوی کیانوش جهانپور «پفیوز» خوانده می‌شوند. از سوی دیگر ایران با این سرعت کند واکسیناسیون وارد پنجمین پیک کرونا شده و تنها کشوری است که چهار پیک کرونا را تجربه کرده است. به گفته بسیاری از کارشناسان در این پیک، سوش هندی یا ویروس دلتا غالب خواهد بود که با سرعت انتشار بسیار بالایی گسترش پیدا کرده و هر یک نفر می‌تواند ۱۲ نفر را مبتلا کند.

به نظر می‌رسد مسئولان وزارت بهداشت و سایر نهادهای مسئول در این زمینه باید به جای «شوی ساخت واکسن ایرانی کرونا» سرعت واکسیناسیون در ایران را سرعت بخشند تا بلکه بتوان ضمن کاهش آمار مرگ و میر ناشی از کرونا، زنجیره ابتلای این ویروس منحوس را قطع کرد.